

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 176 (XX) — Nr. 303

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 17 aprilie 2008

SUMAR

	<u>Pagina</u>		<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 235 din 4 martie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 42 alin. (3) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989	2-3	Decizia nr. 316 din 13 martie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 alin. (1) lit. c) și alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004	8-10
Decizia nr. 251 din 6 martie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 3 din Decretul nr. 167/1958 privitor la prescripția extinctivă	3-5	Decizia nr. 324 din 13 martie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 51 alin. (2) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului	10-11
Decizia nr. 280 din 11 martie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 36 alin. 1 teza întâi din Codul familiei	5-6	Decizia nr. 351 din 20 martie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 506 alin. 1 partea finală din Codul de procedură penală	12-13
Decizia nr. 310 din 13 martie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii fondului funciar nr. 18/1991, ale Legii nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, precum și ale Legii nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997	7-8	Decizia nr. 356 din 20 martie 2008 privind excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6 alin. (1) și (3) din Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia	13-15
		Decizia nr. 357 din 20 martie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 alin. 1, 2 și 3 din Codul de procedură civilă	15-16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 235 din 4 martie 2008

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 42 alin. (3) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Simona Ricu	— procuror
Gabriela Dragomirescu	— magistrat-asistent-șef

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 42 alin. (3) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989, excepție ridicată de Aurelian-Nicușor Lupulescu în Dosarul nr. 9.157/99/2006 al Curții de Apel Iași — Secția civilă.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ridicate, întrucât apreciază că prevederile de lege criticate nu sunt contrare prevederilor din Constituție invocate ca fiind încălcate. De asemenea, apreciază că prevederile Legii nr. 112/1995, la care autorul excepției face trimitere, nu au relevanță în cauză.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 10 octombrie 2007, pronunțată în Dosarul nr. 9.157/99/2006, **Curtea de Apel Iași — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 42 alin. (3) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989**, excepție ridicată de Aurelian-Nicușor Lupulescu într-o cauză având ca obiect obligație de a face.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că art. 42 alin. (3) din legea criticată este „vădit neconstituțional”, întrucât contravine art. 16 din Constituție, care garantează egalitatea cetățenilor în fața legii, precum și prin raportare la art. 9 din Legea nr. 112/1995, deoarece „suntem în fața a două situații juridice similare reglementate într-o manieră complet diferită cu toate că privesc aceeași categorie de persoane, respectiv chiriașii și aceeași categorie de bunuri, respectiv imobilele având destinația de locuințe, efect al preluării de către statul comunist a căror restituire nu a fost cerută de foștii proprietari.” În esență, arată că, potrivit Legii nr. 112/1995, chiriașii pot dobândi proprietatea asupra unei locuințe doar prin simpla lor manifestare de voință, pe când chiriașilor care au solicitat cumpărarea apartamentelor în baza Legii nr. 10/2001 li se garantează doar un drept de preemțiune, astfel încât „suntem în fața unui tratament juridic discriminatoriu”. Autorul excepției consideră că „persoanelor având statutul de chiriaș trebuie să li

se asigure aceleași drepturi, indiferent sub incidența căror prevederi legale s-ar afla, printr-o reglementare uniformă care să recunoască un tratament juridic egal persoanelor care au aceeași calitate de chiriaș și dețin cu chirie un apartament care nu a fost solicitat de fostul proprietar”.

Curtea de Apel Iași — Secția civilă consideră că excepția de neconstituționalitate ridicată este neîntemeiată. În acest sens, arată că textul de lege criticat nu contravine art. 16 din Constituție, care „vizează egalitatea în drepturi pentru cetățeni în ceea ce privește recunoașterea în favoarea acestora a unor drepturi și libertăți fundamentale, nu și identitate de tratament juridic asupra aplicării unor dispoziții legale, indiferent de natura lor, cu atât mai mult cu cât scopul pentru care a fost adoptată Legea nr. 10/2001 a fost acela de a statornici măsuri reparatorii în interesul foștilor proprietari ale căror imobile au fost preluate în mod abuziv”.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate ridicată este neîntemeiată, întrucât comparația dintre două categorii de chiriași ce au dobândit această calitate în contexte diferite „nu își găsește sensul”, iar „coordonarea legislației în vigoare fiind de competența autorității legiuitoare”. În acest sens se invocă Decizia Curții Constituționale nr. 81 din 25 mai 1999.

Avocatul Poporului consideră că dispozițiile art. 42 alin. (3) din Legea nr. 10/2001 sunt constituționale. În acest sens, arată că, „fiind adoptate în materia revendicării imobilelor preluate abuziv, asigură chiriașilor o protecție prin instituirea unui drept de preemțiune în cazul înstrăinării de către deținătorii actuali ai imobilelor cu destinație de locuințe, care nu au fost restituite persoanelor îndreptățite, reglementând situația în care un terț ar oferi un preț egal sau inferior celui oferit de chiriaș”. Consideră că invocarea prevederilor art. 9 din Legea nr. 112/1995 nu are relevanță, întrucât constituționalitatea unui text de lege se raportează la prevederi din Constituție, iar nu la prevederi din alte legi.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile reprezentantului Ministerului Public, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 42 alin. (3) din Legea nr. 10/2001 privind regimul

juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 798 din 2 septembrie 2005, text de lege care are următorul cuprins: „(3) *Imobilele cu destinația de locuințe, prevăzute la alin. (1), pot fi înstrăinate potrivit legislației în vigoare, chiriașii având drept de preemțiune.*” [Alin. (1) la care se face trimitere prevede că „(1) *imobilele care în urma procedurilor prevăzute la cap. III nu se restituie persoanelor îndreptățite rămân în administrarea deținătorilor actuali*”, iar Capitolul III din lege prevede „*Proceduri de restituire.*”]

Autorul excepției susține că textul de lege criticat este neconstituțional prin raportare la art. 16 din Constituție privind „*Egalitatea în drepturi*”, precum și „prin raportare la art. 9 din Legea nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinație de locuințe trecute în proprietatea statului.”

Examinând excepția de neconstituționalitate ridicată, Curtea reține următoarele:

În esență, autorul excepției consideră că dispozițiile art. 9 din Legea nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului, potrivit cărora chiriașii pot cumpăra imobilele în care locuiesc printr-o simplă cerere adresată deținătorului, sunt mai favorabile chiriașilor decât prevederile art. 42 alin. (3) din Legea nr. 10/2001, supuse controlului de constituționalitate în prezenta cauză. În consecință, invocându-se încălcarea art. 16 din

Constituție, se susține că „persoanelor având statutul de chiriaș trebuie să li se asigure aceleași drepturi, indiferent sub incidența căror prevederi legale s-ar afla, printr-o reglementare uniformă care să recunoască un tratament juridic egal persoanelor care au aceeași calitate de chiriaș și dețin cu chirie un apartament care nu a fost solicitat de fostul proprietar”.

Din analiza acestor critici, Curtea constată că, în opinia autorului excepției, neconstituționalitatea art. 42 alin. (3) din Legea nr. 10/2001 se întemeiază pe modul diferit în care sunt reglementate „două situații juridice similare”, „cu toate că privesc aceeași categorie de persoane, respectiv chiriașii și aceeași categorie de bunuri, respectiv imobilele având destinația de locuințe”. Or, potrivit art. 2 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, sunt neconstituționale legile, tratatele internaționale, regulamentele Parlamentului și ordonanțele Guvernului „*care încalcă dispozițiile sau principiile Constituției*”. Așa fiind, excepția urmează a fi respinsă ca inadmisibilă, întrucât raportarea dispozițiilor de lege atacate la prevederile art. 9 din Legea nr. 112/1995 nu reprezintă un aspect de constituționalitate, ci de contrarietate cu alte dispoziții de lege, iar coordonarea legislației în vigoare intră în competența autorității legiuitoare.

De altfel, în legătură cu încălcarea art. 16 din Constituție nu sunt formulate și alte critici de neconstituționalitate, astfel că și sub acest aspect excepția este inadmisibilă.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 42 alin. (3) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989, excepție ridicată de Aurelian-Nicușor Lupulescu în Dosarul nr. 9.157/99/2006 al Curții de Apel Iași — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 4 martie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent-șef,
Gabriela Dragomirescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 251
din 6 martie 2008

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 3 din Decretul nr. 167/1958
privitor la prescripția extinctivă**

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Simona Ricu	— procuror
Gabriela Dragomirescu	— magistrat-asistent-șef

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor „art. 3 din Decretul nr. 147/1958”, excepție ridicată de Iosif Jager în Dosarul nr. 430/302/2007 al Tribunalului București — Secția a III-a civilă.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ridicate, sens în care invocă jurisprudența Curții Constituționale în materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 10 septembrie 2007, pronunțată în Dosarul nr. 430/302/2007, **Tribunalul București — Secția a III-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor „art. 3 din Decretul nr. 147/1958”**, excepție ridicată de Iosif Jager — în recurs, într-o cauză civilă având ca obiect pretenții.

În **motivarea excepției de neconstituționalitate** se susține, în esență, că „garantarea dreptului de proprietate și a creanțelor asupra statului, atât în sistemul constituțional dinainte de 1991, cât și în sistemul constituțional actual, aplicarea termenului de 3 ani începând cu data de 1 ianuarie 1990 nu reprezintă o îndeplinire întocmai și cu bună credință a obligației Statului Român de a mă lipsi în mod arbitrar de proprietatea mea, având în vedere că eu puteam să-mi valorific dreptul numai din momentul chemării titlurilor de plată, caz în care termenul de prescripție urma să curgă de la acea dată”. În continuare, arată că, „dat fiind că titlurile nu au fost chemate la plată după anul 1990”, termenul de prescripție de 3 ani nu poate fi aplicat fără a fi încălcate prevederile art. 44 alin. (1) din Constituție referitoare la garantarea creanțelor asupra statului, precum și ale art. 12 din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

Tribunalul București — Secția a III-a civilă consideră că excepția de neconstituționalitate ridicată este neîntemeiată, deoarece „prin aceste reglementări nu sunt încălcate tratatele și alte acte internaționale pe care România s-a angajat să le respecte și chiar dacă acest articol ar încălca aceste reglementări, fiind un aspect de aplicare a legii și nu de neconstituționalitate, instanțele de judecată pot face aplicarea art. 20 din Constituție, dacă sunt îndeplinite condițiile impuse de text”, precum și că dreptul de proprietate nu este încălcat „deoarece instituirea acestui termen este conform art. 125 din Constituție”.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate ridicată este neîntemeiată. În acest sens invocă deciziile Curții Constituționale nr. 216 din 13 martie 2007 și nr. 296 din 8 iulie 2003, prin care aceasta s-a pronunțat asupra unor critici asemănătoare celor din prezenta cauză.

Avocatul Poporului consideră că dispozițiile art. 3 din Decretul nr. 167/1958 sunt constituționale. În acest sens, arată că „instituția prescripției, în general, și termenele în raport cu care aceasta își produce efectele nu pot fi considerate de natură să îngreudească dreptul de proprietate privată”.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile reprezentantului Ministerului Public, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie, potrivit Încheierii de sesizare din 10 septembrie 2007, pronunțată

în Dosarul nr. 430/302/2007 al Tribunalului București — Secția a III-a civilă, „art. 3 din Decretul nr. 147/1958”. În realitate, potrivit criticilor formulate, excepția privește dispozițiile art. 3 din Decretul nr. 167/1958 privitor la prescripția extinctivă, publicat în Buletinul Oficial al României, Partea I, nr. 19 din 21 aprilie 1958, cu modificările ulterioare, care au următorul cuprins: „*Termenul prescripției este de 3 ani.*” Așadar, prin prezenta decizie, Curtea se va pronunța cu privire la constituționalitatea art. 3 din Decretul nr. 167/1958.

Autorul excepției susține că textul de lege criticat este neconstituțional prin raportare la: „dispozițiile art. 15 și 17 din Constituția din anul 1923 — repusă în vigoare prin Decretul Regal nr. 1.849 din 31 august 1944 și ale art. 8 alin. 1 și 2, art. 10 din Constituția din anul 1948”, ale art. 12 din Declarația Universală a Drepturilor Omului — „*Nimeni nu va fi obiectul unor imixțiuni arbitrare în viața sa particulară, în familia sa, în domiciliul său ori în corespondență, nici al unor atingeri ale onoarei sau reputației sale. Orice persoană are dreptul la protecția legii împotriva unor astfel de imixțiuni sau atingeri*”, ale art. 1 — „*Protecția proprietății*” din Protocolul adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și la prevederile constituționale ale art. 11 — „*Dreptul internațional și dreptul intern*”, ale art. 20 — „*Tratatele internaționale privind drepturile omului*”, ale art. 21 alin. (3) — „*Părțile au dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil*” și ale art. 44 alin. (1) — „*Dreptul de proprietate, precum și creanțele asupra statului, sunt garantate. Conținutul și limitele acestor drepturi sunt stabilite prin lege.*”

Examinând excepția de neconstituționalitate ridicată, Curtea reține următoarele:

În esență, autorul excepției susține că, întrucât titlurile de stat la purtător „nu au fost chemate la plată după anul 1990”, termenul de prescripție de 3 ani nu poate fi aplicat fără a fi încălcate prevederile art. 44 alin. (1) din Constituție referitoare la garantarea creanțelor asupra statului, precum și ale celorlalte documente internaționale invocate.

Din analiza acestor critici, Curtea constată că, pentru motive asemănătoare și prin raportare, pe lângă alte texte constituționale, și la art. 44 din Constituție, s-a mai pronunțat, de exemplu, și prin deciziile nr. 216 din 13 martie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 308 din 9 mai 2007, și nr. 296 din 8 iulie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 577 din 12 august 2003. Astfel, de exemplu, prin Decizia nr. 216 din 13 martie 2007, în legătură cu susțineri privind încălcarea art. 44 alin. (1) din Constituție, Curtea a reținut că „recunoașterea, prin lege, a dreptului la despăgubiri numai pentru anumite bunuri preluate abuziv în timpul regimului comunist reprezintă o opțiune a legiuitorului, care este în concordanță cu caracterul reparator al acestei legi, pe de o parte, și care ține de politica legislativă fiscală a statului, pe de altă parte”, precum și că „această opțiune este în deplină concordanță cu prevederile art. 44 alin. (1) teza a doua din Constituție, potrivit cărora conținutul și limitele dreptului de proprietate sunt stabilite de lege”.

De asemenea, prin Decizia nr. 296 din 8 iulie 2003, Curtea a statuat că instituția prescripției, în general, și termenele în raport cu care aceasta își produce efectele nu pot fi considerate de natură să îngreudească accesul liber la justiție, finalitatea lor fiind, dimpotrivă, de a-l facilita, prin asigurarea unui climat de ordine, indispensabil exercitării în condiții optime a acestui drept constituțional, prevenindu-se eventualele abuzuri și limitându-se efectele perturbatoare asupra stabilității și securității raporturilor juridice civile. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea

respectivului drept nu mai este posibilă. Departe de a constitui o negare a dreptului în sine, asemenea exigențe dau expresie ordinii de drept, absolutizarea exercițiului unui anume drept având consecință fie negarea, fie amputarea drepturilor sau intereselor legitime ale altor persoane, cărora statul este ținut să le acorde ocrotire, în egală măsură.

Cele statuate prin deciziile menționate își mențin valabilitatea și în prezenta cauză, întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să justifice schimbarea acestei jurisprudențe.

Curtea constată că și susținerile referitoare la neconstituționalitatea textului de lege criticat, prin raportare la „dispozițiile art. 15 și 17 din Constituția din anul 1923 — repusă în vigoare prin Decretul Regal nr. 1.849 din 31 august 1944 și

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 3 din Decretul nr. 167/1958 privitor la prescripția extinctivă, excepție ridicată de Iosif Jager în Dosarul nr. 430/302/2007 al Tribunalului București — Secția a III-a civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 6 martie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent-șef,
Gabriela Dragomirescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 280 din 11 martie 2008

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 36 alin. 1 teza întâi din Codul familiei

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocar	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Ion Tiucă	— procuror
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 36 alin. 1 teza întâi din Codul familiei, excepție ridicată de Gabriela Bălu în Dosarul nr. 1.535/94/2006 al Judecătoriei Buftea.

La apelul nominal se prezintă autoarea excepției, personal, și partea Ion Florin Bălu, prin avocat.

Având cuvântul pe fond, autoarea excepției lasă la aprecierea instanței constituționale soluționarea criticii formulate.

ale art. 8 alin. 1 și 2, art. 10 din Constituția din anul 1948”, urmează a fi respinse, întrucât Curtea Constituțională înființată potrivit Constituției din anul 1991 are rolul de garant al ordinii constituționale create de această Constituție. Ca atare, legile și alte acte normative emise înainte într-o altă ordine constituțională puteau fi examinate sub aspectul constituționalității numai în raport cu acea ordine constituțională și de organisme pe care Constituția atunci în vigoare le prevedea.

În sfârșit, Curtea constată că celelalte dispoziții din Constituție și documentele internaționale invocate ca fiind încălcate nu sunt incidente în cauză.

Avocatul părții prezente susține netemeinicia excepției de neconstituționalitate și apreciază că invocarea acesteia a reprezentat doar un motiv de tergiversare a cauzei, în condițiile în care autoarea excepției a mai formulat o critică asemănătoare soluționată, în prealabil, de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 545/2007.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 11 septembrie 2007, pronunțată în Dosarul nr. 1.535/94/2006, **Judecătoria Buftea a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 36 alin.1 teza întâi din Codul familiei**, excepție ridicată de Gabriela Bălu.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că textele de lege criticate contravin principiului egalității în drepturi și dreptului la un proces soluționat în termen rezonabil, întrucât dau posibilitatea instanței de a disjunge cererea accesorie privind împărțirea bunurilor comune de cererea principală referitoare la desfacerea căsătoriei. Într-o

asemenea situație, soții pot dosi o serie de bunuri până la pronunțarea hotărârii de divorț, pentru ca, ulterior, să le scoată la lumină ca bunuri proprii.

Judecătoria Buftea consideră excepția de neconstituționalitate ca fiind neîntemeiată, arătând că unicul scop urmărit de autorul excepției îl reprezintă tergiversarea judecării procesului la instanța de fond.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Guvernul consideră critica de neconstituționalitate ca fiind neîntemeiată, dispozițiile art. 36 alin. 1 teza întâi din Codul familiei constituind expresia aplicării în legislație a principiului egalității în drepturi și dreptului la un proces soluționat în termen rezonabil.

Dispozițiile legale sunt concepute, de regulă, în considerarea bunei-credințe a celor cărora li se adresează, împrejurarea că în unele situații este posibilă încercarea de eludare a legii nu poate conduce la concluzia neconstituționalității ei.

Avocatul Poporului arată că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, textele de lege criticate fiind în deplină concordanță cu dispozițiile constituționale invocate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 36 alin. 1 teza întâi din Codul familiei, republicat în Buletinul Oficial al României, Partea I, nr. 13 din 18 aprilie 1956, cu modificările ulterioare, texte legale care au următorul

conținut: „*La desfacerea căsătoriei, bunurile comune se împart între soți, potrivit învoielii acestora.*”

Autorul excepției de neconstituționalitate consideră că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 21 referitoare la accesul liber la justiție și ale art. 44 alin. (1) privitoare la garantarea dreptului de proprietate privată.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile de lege criticate prevăd una dintre modalitățile prin care încetează starea de devălmășie în care se află soții, ca urmare a desfacerii căsătoriei, și anume învoiala acestora. Această posibilitate este în deplină concordanță cu dispozițiile art. 728 alin. 1 teza întâi din Codul civil, potrivit cărora „*Nimeni nu poate fi obligat a rămâne în indiviziune*”, și se impune în baza principiului disponibilității procesuale în materie civilă.

În cazul în care soții nu se învoiesc asupra împărțirii bunurilor comune devin aplicabile dispozițiile art. 36 alin. 1 teza a doua din Codul familiei, instanța judecătorească fiind chemată să decidă cu privire la partajul acestor bunuri. Cererea de partaj are caracter accesoriu, soluționarea ei revenind, în temeiul art. 17 din Codul de procedură civilă, instanței competente să judece cererea principală de desfacere a căsătoriei. Posibilitatea instanței investite să judece acțiunea principală și cererea accesorie de a hotărî ulterior judecata separată a acesteia din urmă nu produce efecte juridice asupra competenței materiale a instanței. Disjungerea cauzelor se dispune în vederea unei mai bune administrări a justiției, atunci când soluționarea cererii principale — acțiunea de divorț, ar fi întârziată de judecata cererii de partaj, deoarece părțile nu se înțeleg asupra împărțirii bunurilor dobândite în timpul căsătoriei. Or, într-o atare situație devin aplicabile dispozițiile Codului de procedură civilă cuprinse în Cartea VI „*Proceduri speciale*”, Cap. VII¹ privind „*Procedura împărțelii judiciare*”, prevederi care oferă suficiente garanții menite să asigure un proces echitabil, desfășurat într-un termen rezonabil.

Împrejurarea că soții pot dosi o serie de bunuri până la pronunțarea hotărârii de divorț, pentru ca, ulterior, să le scoată la lumină ca bunuri proprii, reprezintă un aspect ce ține de situația de fapt a cauzei, asupra căreia se poate pronunța numai instanța judecătorească, iar nu o problemă de constituționalitate de natură a fi cenzurată de Curtea Constituțională.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 36 alin.1 teza întâi din Codul familiei, excepție ridicată de Gabriela Bălu în Dosarul nr. 1.535/94/2006 al Judecătoria Buftea.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 11 martie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Mihaela Senia Costinescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 310

din 13 martie 2008

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii fondului funciar nr. 18/1991, ale Legii nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, precum și ale Legii nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Ion Tiucă	— procuror
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii fondului funciar nr. 18/1991, ale Legii nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, precum și ale Legii nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, excepție ridicată de Ioan Stănescu în Dosarul nr. 6.771/94/2006 al Tribunalului București — Secția a V-a civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 9 octombrie 2007, pronunțată în Dosarul nr. 6.771/94/2006, **Tribunalul București — Secția a V-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii fondului funciar nr. 18/1991, ale Legii nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, precum și ale Legii nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997**, excepție ridicată de Ioan Stănescu.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că, în urma interpretării greșite a Legii nr. 187/1945 referitoare la reforma agrară, care a fost o lege de expropriere, iar nu de împroprietărire, așa cum a fost calificată de către comisia de elaborare a Legii nr. 247/2005, el, în calitate de moștenitor, nu beneficiază de restituirea integrală a proprietăților preluate abuziv de stat, fapt ce determină încălcarea prevederilor constituționale referitoare la garantarea dreptului de proprietate, dreptului de moștenire și accesului liber la justiție.

Tribunalul București — Secția a V-a civilă apreciază excepția de neconstituționalitate ca neîntemeiată, arătând că dispozițiile criticate îi vizează atât pe proprietarii deposedați, cât și pe moștenitorii acestora.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Guvernul observă că, din criticile formulate în motivarea excepției de neconstituționalitate, nu rezultă dacă nemulțumirea petentului este generată de conținutul legilor sau de modul de aplicare al acestora. Dincolo de această împrejurare, în condițiile în care legile criticate au mai făcut obiectul controlului de constituționalitate, Guvernul își exprimă punctul de vedere în sensul menținerii jurisprudenței Curții Constituționale în această materie.

Avocatul Poporului apreciază că este dreptul suveran al legiuitorului de a aprecia întinderea și amploarea măsurilor reparatorii pe care le stabilește prin lege, astfel încât critica autorului excepției sub aspectul omisiunii legislative în această privință nu respectă dispozițiile art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, fiind deci inadmisibilă.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl reprezintă dispozițiile Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, așa cum au fost modificate prin Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 653 din 22 iulie 2005, precum și ale Legii nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 448 din 24 noiembrie 1998.

În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 21 alin. (1)—(3) care consacră liberul acces la justiție și dreptul la un proces echitabil, art. 44 referitoare la garantarea dreptului de proprietate și în art. 45 privind libertatea economică. De asemenea, sunt considerate a fi încălcate și dispozițiile art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și prevederile art. 481 din Codul civil.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea Constituțională constată că, în esență, critica autorului vizează faptul că reglementările deduse controlului împiedică persoanele îndreptățite la reconstituirea dreptului de proprietate de a beneficia de restituirea integrală a suprafețelor de teren deținute înainte de preluarea abuzivă a statului, limitând această restituire la o suprafață de 50 ha. Critica cu un atare obiect a

mai făcut obiectul controlului de constituționalitate, Curtea reținând că, în considerarea obiectului de reglementare al legilor criticate — fondul funciar al României — și a scopului reparator declarat al acestora, reglementarea condițiilor în care legile devin aplicabile, sub aspectul persoanelor îndreptățite la restituirea sau dobândirea dreptului de proprietate asupra terenurilor forestiere și al suprafețelor retrocedabile, constituie opțiuni ale legiuitorului, în acord cu politica economică a statului în această materie. Prin urmare, Curtea a apreciat că opțiunea legiuitorului de a atribui dreptul de proprietate asupra acestor bunuri în limita celor 50 de hectare este pe deplin constituțională și în acord cu finalitatea reparatorie a legii.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca fiind inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii fondului funciar nr. 18/1991, ale Legii nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, precum și ale Legii nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, excepție ridicată de Ioan Stănescu în Dosarul nr. 6.771/94/2006 al Tribunalului București — Secția a V-a civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 13 martie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Mihaela Senia Costinescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 316 din 13 martie 2008

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 alin. (1) lit. c) și alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocar	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Ion Tiucă	— procuror
Valentina Bărbățeanu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor „art. 11 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, devenite art. 11 alin. (1) lit. c) și alin. (2) după modificarea și completarea adusă prin Legea nr. 262/2007”, excepție ridicată de Eparhia Reformată de pe lângă Piatra Craiului în Dosarul nr. 3.715/111/2005 (număr în format vechi 3.715/CA/2005) al Tribunalului Bihor — Secția comercială.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate. Precizează că autorul excepției critică prevederile din Legea nr. 554/2004 anterioare modificării intervenite prin Legea nr. 262/2007.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 25 octombrie 2007, pronunțată în Dosarul nr. 3.715/111/2005 (număr în format vechi 3.715/CA/2005), **Tribunalul Bihor — Secția comercială a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor „art. 11 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, devenite art. 11 alin. (1) lit. c) și alin. (2) după modificarea și completarea adusă prin Legea nr. 262/2007”**. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Eparhia Reformată de pe lângă Piatra Craiului într-un litigiu de contencios administrativ având ca obiect anularea unor hotărâri emise de Consiliul Local al Municipiului Oradea.

În motivarea excepției se susține, în esență, că limitarea în timp a dreptului de a cere anularea unui act administrativ unilateral „are caracter vădit restrictiv și discriminatoriu, iar drepturile procesuale sunt expuse abuzurilor”, împiedicând exercitarea dreptului de acces liber la justiție. Aceasta, deoarece „actele administrative unilaterale nu sunt făcute publice prin mijloacele obișnuite de publicitate și nici nu sunt comunicate, astfel că persoanele direct vizate și interesate nu pot lua cunoștință de acestea decât, eventual, atunci când drepturile lor sunt efectiv vătămate, ca efect al punerii în executare a actului administrativ”. În plus, arată că dreptul de a se adresa instanței „este formalizat excesiv, restrâns sau chiar înlăturat prin efectul lipsirii persoanei vătămate de dreptul de a lua cunoștință despre un act administrativ care afectează un drept civil, administrativ sau de orice natură, de care ar putea beneficia”, întrucât administrația publică locală emitentă nu este obligată să comunice actul persoanei direct interesate.

Tribunalul Bihor — Secția comercială consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât instituirea termenului de decădere de cel mult un an în care terții se pot adresa instanței pentru anularea actului administrativ nu constituie o încălcare a dreptului de liber acces la justiție și la un proces echitabil. Apreciază că, instituind acest termen, legiuitorul a avut în vedere securitatea și stabilitatea raporturilor juridice.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă, întrucât, la data sesizării Curții Constituționale, textul de lege ce formează obiectul excepției de neconstituționalitate nu mai era în vigoare în forma contestată de autor. Arată că și dispozițiile art. 11 lit. b) din Legea nr. 554/2004 au fost modificate, fiind preluate de lit. c), cu eliminarea trimiterii la termenul de un an de la data emiterii actului.

Avocatul Poporului apreciază că textele de lege criticate sunt constituționale. Precizează că acestea nu contravin niciuneia dintre dispozițiile Legii fundamentale invocate de autorul excepției.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 11 alin. (1) lit. c) și alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.154 din 7 decembrie 2004, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 262/2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 30 iulie 2007. Textele de lege criticate au următorul cuprins:

— Art. 11 alin. (1) lit. c) și alin. (2): „(1) *Cererile prin care se solicită anularea unui act administrativ individual, a unui contract*

administrativ, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei cauzate se pot introduce în termen de 6 luni de la: (...)

c) data expirării termenului de soluționare a plângerii prealabile, respectiv data expirării termenului legal de soluționare a cererii; (...)

(2) Pentru motive temeinice, în cazul actului administrativ individual, cererea poate fi introdusă și peste termenul prevăzut la alin. (1), dar nu mai târziu de un an de la data comunicării actului, data luării la cunoștință, data introducerii cererii sau data încheierii procesului-verbal de conciliere, după caz.”

În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, textele de lege criticate contravin următoarelor dispoziții din Legea fundamentală: art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 21 alin. (3) care garantează dreptul părților la un proces echitabil și la soluționarea cauzei într-un termen rezonabil, art. 52 care consacră dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică de a obține recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim, anularea actului și repararea pagubei și art. 53 referitor la posibilitatea restrângerii exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că, din motivarea scrisă a acesteia care, formal, se referă numai la „prevederile art. 11 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 554/2004”, instanța în fața căreia a fost ridicată excepția a dedus că obiectul acesteia îl constituie atât prevederile art. 11 alin. (1) lit. c) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, astfel cum au fost modificate prin art. I pct. 16 din Legea nr. 262/2007, cât și cele ale art. 11 alin. (2) din Legea nr. 554/2004.

De fapt, critica autorului este îndreptată, în exclusivitate, împotriva dispozițiilor acestui din urmă articol, însă în redactarea anterioară modificării operate prin Legea nr. 262/2007. Astfel, critica se axează pe ideea îngrijirii accesului liber la justiție ca urmare a imposibilității cunoașterii existenței actului administrativ unilateral vătămător și, în consecință, imposibilitatea contestării lui pe calea contenciosului administrativ. În opinia autorului, care, așa cum s-a precizat, are în vedere forma anterioară a textului, această imposibilitate derivă din fixarea termenului restrictiv de cel mult un an de la data emiterii actului în care se putea solicita instanței anularea actului. Or, în forma actuală, textul art. 11 alin. (2) oferă și terților interesați posibilitatea de a contesta legalitatea actului, într-un termen care are o dată de la care începe să curgă ce poate fi stabilită cu certitudine. În prezent, terții nu mai pot susține că nu au exercitat în termenul legal acțiunea în anularea actului din cauză că nu au știut de existența actului vătămător, întrucât termenul în care poate fi introdusă această acțiune este de cel mult un an și se calculează nu numai de la data comunicării actului către persoanele interesate, dar și de la data de la care terții au luat la cunoștință, prin orice mijloace, de emiterea actului administrativ individual pe care au interesul să îl conteste. Așadar, având în vedere că soluția legislativă criticată de autorul excepției nu a fost păstrată de textul de lege criticat în varianta actuală, excepția este inadmisibilă.

În ce privește dispozițiile art. 11 alin. (1) lit. c) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, Curtea constată că autorul nu formulează, în mod concret, nicio critică de constituționalitate, astfel încât excepția urmează să fie respinsă ca inadmisibilă, deoarece Curtea nu se poate substitui autorului în ceea ce privește motivarea excepției, întrucât un asemenea demers ar echivala cu o sesizare din oficiu, care nu este permisă de Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 alin. (1) lit. c) și alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, excepție ridicată de Eparhia Reformată de pe lângă Piatra Craiului în Dosarul nr. 3.715/111/2005 (număr în format vechi 3.715/CA/2005) al Tribunalului Bihor — Secția comercială.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 13 martie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Valentina Bărbățeanu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 324 din 13 martie 2008

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 51 alin. (2) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocar	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Ion Tiucă	— procuror
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 51 alin. (2) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, excepție ridicată de Dragoș Gheorghiu în Dosarul nr. 1.780/300/2007 al Judecătoria Sectorului 6 București — Secția civilă.

La apelul nominal se prezintă autorul excepției, personal și asistat de avocat Liliana Poenaru, cu delegație la dosar. Lipsește cealaltă parte, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza este în stare de judecată.

Avocatul autorului excepției solicită admiterea excepției de neconstituționalitate, reiterând motivele cuprinse în notele scrise anexate la încheierea de sesizare a Curții.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca fiind inadmisibilă, întrucât cauza în care excepția a fost ridicată are ca obiect o cerere pentru plata pensiei de întreținere, iar prevederile criticate fac referire la „protecția specială” ce se acordă, la cerere, tânărului, care își continuă studiile într-o formă de învățământ de zi, pe toată durata continuării studiilor, dar fără a se depăși vârsta de 26 de ani, așa încât acestea nu au legătură cu soluționarea cauzei deduse judecătii.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 30 octombrie 2007, pronunțată în Dosarul nr. 1.780/300/2007, **Judecătoria Sectorului 6 București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 51 alin. (2) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului.** Excepția a fost ridicată de Dragoș Gheorghiu într-o cauză având ca obiect o cerere pentru plata pensiei de întreținere.

În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia susține, în esență, că toate actele normative comunitare în materia întreținerii se referă la minori, apreciind faptul că, indiferent la ce sistem legislativ s-ar face raportare, acordarea întreținerii de către părinți se realizează strict pe perioada minoratului. După ce copilul devine major, întreținerea lui nu mai reprezintă o obligație a părintelui, ci o facultate. Arată că părintele nu mai poate fi obligat să asigure întreținerea tânărului cât timp acesta desfășoară o activitate instructivă, deoarece tânărul are capacitate de muncă pentru a-și câștiga singur existența, iar desăvârșirea studiilor nu este obligatorie, rămânând la latitudinea acestuia. Precizează faptul că legiuitorul a încadrat art. 51 alin. (2) din Legea nr. 272/2004 la cap. III „Protecția specială a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea părinților săi”, acest capitol referindu-se la minori, și nu la majori.

Judecătoria Sectorului 6 București — Secția civilă consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, de vreme ce este chiar o modalitate prin care legiuitorul a dezvoltat principii constituționale. Astfel, textul de lege criticat reprezintă una din formele prin care statul a optat să asigure respectarea dreptului la învățătură, prevăzut de art. 32 din Constituție, precum și respectarea dreptului la un nivel de trai decent, prevăzut de art. 47 din Legea fundamentală.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului apreciază că prevederile art. 51 alin. (2) din Legea nr. 272/2004 sunt constituționale, nefiind contrare dispozițiilor art. 21, 124 și 148 din Constituție, iar art. 1 și 154 nu au incidență în prezenta cauză.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 51 alin. (2) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 557 din 23 iunie 2004, având următorul conținut: „*La cererea tânărului, exprimată după dobândirea capacității depline de exercițiu, dacă își continuă studiile într-o formă de învățământ de zi, protecția specială se acordă, în condițiile legii, pe toată durata continuării studiilor, dar fără a se depăși vârsta de 26 de ani*”.

Autorul excepției invocă încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (3) și (5) privitoare la statul român, art. 21 alin. (3) relative la dreptul părților la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, art. 124 privind înfăptuirea justiției, art. 148 referitoare la integrarea în Uniunea Europeană și ale art. 154 alin. (1) și (2) relative la conflictul temporal de legi. Totodată, autorul susține că textul de lege criticat încalcă și art. 6 paragraful 1 privind dreptul la un proces echitabil, art. 8 relativ la respectarea vieții private și de familie, art. 13 — dreptul la un recurs efectiv și art. 14 privind interzicerea discriminării din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Critica de

neconstituționalitate a art. 51 alin. (2) din Legea nr. 272/2004 se face și prin raportare la art. 4 alin. (1) lit. a) și art. 51 alin. (1) și (3) din aceeași lege, precum și la art. 86, 93 și 94 din Codul familiei, la art. 12, 15, 20, 30, 34 și 35 din Legea nr. 105/1992 privind reglementarea raporturilor de drept internațional privat.

Analizând excepția, Curtea observă că art. 51 alin. (2) din Legea nr. 272/2004 prevede faptul că protecția specială se acordă la cererea tânărului care a dobândit capacitate deplină de exercițiu, dacă își continuă studiile într-o formă de învățământ de zi, pe toată durata continuării acestora, fără a se depăși vârsta de 26 de ani. Curtea reține că dispozițiile legale criticate se integrează în spiritul dispozițiilor constituționale ale art. 49 privind protecția copiilor și a tinerilor și prevederilor Convenției Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului, ratificată de România prin Legea nr. 18/1990 și a celorlalte acte internaționale în materie la care România este parte.

În ceea ce privește invocarea dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (3) și (5), art. 21 alin. (3), art. 124, 148 și 154 alin. (1) și (2), Curtea constată că acestea nu sunt incidente în cauză.

Cât privește critica art. 51 alin. (2) din Legea nr. 272/2004 prin raportare la art. 6 paragraful 1, art. 8, 13 și 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Curtea observă că autorul excepției se limitează la a enumera textele menționate, considerate a fi încălcate, fără a preciza, în concret, motivele pe care se întemeiază contrarietatea cu acestea. Or, Curtea Constituțională nu se poate substitui autorului excepției în formularea unor motive de neconstituționalitate.

Curtea constată, de asemenea, că pretinsa neconstituționalitate a prevederilor art. 51 alin. (2) din Legea nr. 272/2004 este dedusă, de către autorul excepției, atât din raportarea acestora la art. 4 alin. (1) lit. a) și art. 51 alin. (1) și (3) din aceeași lege și la art. 86, 93 și 94 din Codul familiei, la art. 12, 15, 20, 30, 34 și 35 din Legea nr. 105/1992 privind reglementarea raporturilor de drept internațional privat. Curtea Constituțională, în exercitarea controlului, nu examinează dispozițiile de lege criticate decât prin raportare la principiile și drepturile fundamentale cuprinse în normele constituționale și convenționale sau alte instrumente juridice la care România este parte, și nu prin raportare la prevederi sau acte normative din legislația internă. Prin urmare, Curtea constată că, sub acest aspect, criticile de neconstituționalitate nu pot fi reținute.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 51 alin. (2) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, excepție ridicată de Dragoș Gheorghiu în Dosarul nr. 1.780/300/2007 al Judecătorei Sectorului 6 București — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 13 martie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 351

din 20 martie 2008

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 506 alin. 1 partea finală
din Codul de procedură penală

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocar	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Simona Ricu	— procuror
Marieta Safta	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 506 alin. 1 partea finală din Codul de procedură penală, excepție invocată de Eleonora Mateescu în Dosarul nr. 2.829/46/2006 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția civilă și de proprietate intelectuală.

La apelul nominal răspunde autoarea excepției, lipsind celelalte părți, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Având cuvântul, Eleonora Mateescu solicită admiterea excepției de neconstituționalitate așa cum a fost formulată.

Ministerul Public solicită respingerea excepției ca inadmisibilă, arătând că în cauză sunt invocate probleme de interpretare și aplicare a legii, care nu intră în competența de soluționare a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 18 octombrie 2007, pronunțată în Dosarul nr. 2.829/46/2006, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția civilă și de proprietate intelectuală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 506 alin. 1 partea finală din Codul de procedură penală**, excepție invocată de Eleonora Mateescu.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că textul de lege criticat este neconstituțional în măsura în care îi exclude pe moștenitori din categoria persoanelor care pot continua acțiunea în repararea de către stat a pagubei suferite. Se arată în acest sens că, „prin moștenire, se transmite întreg patrimoniul defunctului, care conține drepturile sale patrimoniale, dar și acțiunile în justiție prin care acestea sunt apărute.[...] Interpretarea literală a prevederilor art. 506 alin. 1 din Codul de procedură penală ar avea drept consecință golirea de conținut a prevederii constituționale care garantează dreptul la moștenire, pentru că ar exclude un drept patrimonial care nu are caracter viager și netrasmisibil, de la transmisiunea către moștenitori, permițând în schimb o asemenea transmisiune numai către persoanele aflate în întreținerea victimei, chiar dacă acestea nu au și calitatea de moștenitori”.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția civilă și de proprietate intelectuală apreciază că excepția de

neconstituționalitate „este întemeiată, întrucât răspunderea statului este răspundere delictuală, iar dreptul de proprietate este patrimonial și se transmite cu toate acțiunile care îl protejează”. În același timp, însă, arată că „dispozițiile art. 506 alin. 1 partea finală din Codul de procedură penală, cerute a fi supuse controlului de constituționalitate, nu contravin nici normelor constituționale privind accesul la justiție și dreptul la un proces echitabil, vizând, în realitate, evitarea consecințelor nefaste asupra celerității judecării cauzei”.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Arată că acțiunea reglementată de art. 504—507 din Codul de procedură penală „are ca obiect repararea unui prejudiciu fără caracter patrimonial, un prejudiciu moral, iar în caz de deces al persoanei îndreptățite, acțiunea poate fi continuată sau pornită de către persoanele care se aflau în întreținerea sa. Prin includerea acestor persoane în categoria titularilor acțiunii, legiuitorul a urmărit protejarea lor și compensarea lipsei sprijinului financiar produs după moartea persoanei condamnate pe nedrept, cu sumele pe care acestea le-ar fi putut obține din partea statului pentru prejudiciul suferit. Dreptul celorlalți moștenitori nu este afectat prin dispozițiile art. 506 alin. 1 din Codul de procedură penală, întrucât nu se aduce atingere dreptului lor legal de a obține patrimoniul defunctului în integralitatea lui sau o fracțiune a acestuia, așa cum se găsea la data deschiderii succesiunii”.

Avocatul Poporului consideră că dispozițiile legale criticate sunt neconstituționale. Arată că textul de lege criticat, potrivit căruia acțiunea în repararea pagubei poate fi continuată sau pornită după decesul persoanei care a fost condamnată definitiv, numai de către persoanele care se aflau în întreținerea sa, restrânge sfera persoanelor îndreptățite să beneficieze de dreptul la acțiune, fiind excluse astfel persoanele care, fără să se afle în această situație, au calitatea de moștenitori. Având în vedere faptul că, potrivit art. 52 alin. (3) din Constituție, „statul răspunde patrimonial pentru prejudiciile cauzate prin erorile judiciare” și faptul că dreptul la acțiune are ca obiect repararea unui prejudiciu patrimonial, [...] acest drept se transmite moștenitorilor; or, prin excluderea acestora, se încalcă dreptul la acțiune al acelor categorii de persoane care, deși pot avea calitatea de moștenitori, nu se aflau în întreținerea defunctului.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de

judecătorul-raportor, susținerile autoarei excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie art. 506 alin. 1 partea finală din Codul de procedură penală, având următorul cuprins: „*Acțiunea pentru repararea pagubei poate fi pornită de persoana îndreptățită potrivit art. 504, iar după moartea acesteia poate fi continuată sau pornită de către persoanele care se aflau în întreținerea sa.*”

Se susține că acest text de lege încalcă prevederile constituționale ale art. 46 privind dreptul la moștenire.

Examinând excepția de neconstituționalitate astfel cum a fost ridicată, Curtea constată că, în realitate, prin criticile formulate se pune în discuție modul de interpretare și de aplicare a art. 506 alin. 1 partea finală din Codul de procedură penală. Se solicită instanței de contencios constituțional să statueze cu privire la interpretarea textului de lege criticat, text care, în opinia autoarei excepției (împărtășită și de instanța de apel), îi include și pe moștenitori între titularii acțiunii întemeiate pe dispozițiile

Pentru motivele mai sus arătate, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin.(4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 alin. (1) și (6) din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 506 alin. 1 partea finală din Codul de procedură penală, excepție invocată de Eleonora Mateescu în Dosarul nr. 2.829/46/2006 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția civilă și de proprietate intelectuală.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 20 martie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Marieta Safta

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 356

din 20 martie 2008

privind excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6 alin. (1) și (3) din Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Simona Ricu	— procuror
Claudia Miu	— prim-magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6 alin. (1) și (3) din Legea nr. 213/1998 privind

art. 504 din Codul de procedură penală (repararea pagubei materiale sau a daunei morale în cazul condamnării sau al privării ori restrângerii de libertate în mod nelegal). Potrivit susținerilor autoarei excepției, o altă interpretare — „literală” — a prevederilor art. 506 alin. 1 din Codul de procedură penală „ar avea drept consecință golirea de conținut a prevederii constituționale care garantează dreptul la moștenire”.

O asemenea solicitare excedează competenței de soluționare a Curții Constituționale, care, potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, se pronunță numai asupra constituționalității dispozițiilor legale cu care a fost sesizată. Interpretarea și aplicarea legii în cauzele deduse judecării este de competența instanțelor judecătorești, în cadrul căilor de atac prevăzute de lege. În plus, asupra interpretării și aplicării dispozițiilor art. 506 alin. 1 din Codul de procedură penală este chemată să se pronunțe, în cauză, Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția civilă și de proprietate intelectuală, această problemă făcând obiectul recursului declarat de Ministerul Finanțelor Publice. În aceste condiții, o pronunțare a Curții Constituționale în sensul solicitat de autoarea excepției ar conduce, practic, la substituirea instanței de recurs de către instanța de contencios constituțional.

proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, excepție ridicată de Elena Boriga și Radu Boriga în Dosarul nr. 14.193/299/2007 al Judecătoriei Sectorului 1 București.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 5 noiembrie 2007, pronunțată în Dosarul nr. 14.193/299/2007, Judecătoria Sectorului 1 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de

neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6 alin. (1) și (3) din Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, excepție ridicată de Elena Boriga și Radu Boriga într-o cauză având ca obiect o acțiune în constatare și revendicare a unui imobil.

În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia susține că prevederile art. 6 alin. (1) și (3) din Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia sunt neconstituționale, deoarece „instanțele de judecată îndeplinesc controlul constituționalității legilor de naționalizare, adoptate în intervalul 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989”, ceea ce contravine art. 144 din Constituție, potrivit căruia doar Curtea Constituțională este competentă să se pronunțe asupra constituționalității legilor. Mai susține că legea ce conferă instanțelor judecătorești competența de a controla constituționalitatea legilor de naționalizare are caracter retroactiv, aducând astfel atingere principiului neretroactivității legilor nepenale, consacrat de art. 15 alin. (2) din Constituție. Dispozițiile criticate contravin și art. 125 alin. (3), raportate la art. 15 alin. (2) din Constituție, întrucât acordă instanțelor competența să examineze situații juridice născute și încheiate anterior adoptării sale. Prevederile criticate au dat efect retroactiv dispozițiilor art. 20 alin. (2) din Constituție, „întrucât instanța trebuie să verifice conformitatea legii respective cu constituțiile din acea perioadă și, în același timp, și cu tratatele internaționale la care România era parte, deși constituțiile în vigoare în intervalul respectiv nu conțineau niciun fel de referire în această privință”.

Judecătoria Sectorului 1 București apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului apreciază că dispozițiile criticate sunt constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul judecătorului-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 6 alin. (1) și (3) din Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 448 din 24 noiembrie 1998. Aceste prevederi au următorul cuprins: „(1) *Fac parte din domeniul public sau privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale și bunurile dobândite de stat în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, dacă au intrat în proprietatea statului în temeiul unui titlu valabil, cu respectarea Constituției, a tratatelor internaționale la care România era parte și a legilor în vigoare la data preluării lor de către stat. [...]*

(3) *Instanțele judecătorești sunt competente să stabilească valabilitatea titlului.*”

Curtea constată că autorul excepției s-a referit, din eroare, la dispozițiile constituționale ale art. 125 alin. (2) referitoare la *statutul judecătorilor* și la cele ale art. 144 referitoare la *incompatibilitățile funcției de judecător al Curții Constituționale*, întrucât dispozițiile care reglementează competența instanțelor

de judecată și a Curții Constituționale sunt precizate la art. 126 și, respectiv, 146 din Constituție. Față de acestea, dispozițiile constituționale pretins încălcate sunt următoarele: art. 15 alin. (2), referitoare la universalitate, art. 20 alin. (2), referitoare la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 126 alin. (3) referitoare la instanțele judecătorești și art. 146 referitoare la atribuțiile Curții Constituționale.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că aceasta este neîntemeiată, urmând să fie respinsă.

Astfel, prin dispozițiile alin. (1) al art. 6 din legea criticată se stabilește că fac parte din domeniul public sau privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale și bunurile dobândite de stat în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989, în temeiul unui *titlu valabil*. Curtea reține că reprezintă o opțiune a legiuitorului modul în care sunt determinate condițiile de îndeplinirea cărora depinde apartenența bunurilor la domeniul public sau privat al statului, precum și modul în care sunt stabilite criteriile de apreciere a valabilității titlurilor prin care bunurile au fost dobândite. De asemenea, Curtea mai reține că este constituțională opțiunea Parlamentului pentru soluția legislativă ca bunurile care nu au intrat „în temeiul unui *titlu valabil*” în proprietatea statului să nu fie incluse în domeniul public sau privat al statului, putând astfel să fie revendicate.

Curtea constată că prevederile art. 6 alin. (1) și (3) din Legea nr. 213/1998 nu contravin dispozițiilor art. 15 alin. (2) din Constituție, care consacră *principiul neretroactivității legilor*, întrucât prevederile legii criticate se aplică de către instanțe după intrarea în vigoare a acesteia și nu produc efecte pentru perioada anterioară. Dispozițiile art. 6 alin. (1) din aceeași lege fixează reperele pe baza cărora instanțele care aplică Legea nr. 213/1998 trebuie să stabilească valabilitatea titlului prin care bunurile au fost trecute în proprietatea statului. Referirea pe care o face textul la tratatele internaționale la care România era parte nu are semnificația aplicării retroactive a dispozițiilor art. 20 alin. (2) din Constituție, ci corespunde principiului *pacta sunt servanda*, care era recunoscut și în regimul anterior. Aceasta nu înseamnă însă că actele autorităților statului din acea perioadă nu trebuie examinate și apreciate și prin prisma tratatelor internaționale la care statul era parte și pe care deci era obligat să le respecte, ca urmare a ratificării acestora.

Curtea Constituțională constată că este nefondată și critica privind încălcarea dispozițiilor art. 126 alin. (3) din Constituție, întrucât precizarea cuprinsă la alin. (3) al art. 6, referitoare la competența instanțelor judecătorești de a stabili valabilitatea titlului prin care statul a dobândit bunuri în perioada 1945—1989, este în concordanță cu dispozițiile constituționale invocate, potrivit cărora competența instanțelor de judecată este stabilită de lege.

De asemenea, este nefondată și critica potrivit căreia prevederile de lege ce fac obiectul excepției încalcă dispozițiile art. 146 din Constituție, deoarece aceste prevederi nu instituie un control de constituționalitate cu privire la acte normative adoptate anterior Constituției din 1991, ci doar prevăd criterii de care instanțele judecătorești trebuie să țină seama, conform principiului *tempus regit actum*, pentru stabilirea valabilității titlurilor.

În jurisprudența sa, Curtea s-a mai pronunțat asupra dispozițiilor art. 6 din Legea nr. 213/1998, cum ar fi, de exemplu: prin Decizia nr. 136 din 21 octombrie 1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 448 din 24 noiembrie 1998, și prin Decizia nr. 264 din 19 decembrie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 198 din 19 aprilie 2001, statuând că dispozițiile acestui text de lege sunt constituționale. Soluția pronunțată prin această decizie își menține valabilitatea și în cauza de față, întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea jurisprudenței Curții.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a art. 6 alin. (1) și (3) din Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, excepție ridicată de Elena Boriga și Radu Boriga în Dosarul nr. 14.193/299/2007 al Judecătoria Sectorului 1 București.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 20 martie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Prim-magistrat-asistent,
Claudia Miu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 357 din 20 martie 2008

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 alin. 1, 2 și 3 din Codul de procedură civilă

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Simona Ricu	— procuror
Claudia Miu	— prim-magistrat asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 alin. 1, 2 și 3 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Emil Balaure în Dosarul nr. 24.678/3/2005 al Curții de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și familie.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Prim-magistratul-asistent referă asupra cererilor formulate de Emil Balaure, autor al excepției, de amânare a judecării cauzei, precum și de Mihai Aneta, parte, de judecare a cauzei la acest termen.

Curtea respinge cererea de amânare și constată că dosarul se află în stare de judecată.

Luând cuvântul, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 22 noiembrie 2007, pronunțată în Dosarul nr. 24.678/3/2005, **Curtea de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și familie a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 alin. 1, 2 și 3 din Codul de procedură civilă**, excepție ridicată de Emil Balaure într-o cauză având ca obiect *obligația de a face*, în care s-a formulat cerere de recuzare.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că art. 28 alin. 1, 2 și 3 din Codul de procedură civilă încalcă dreptul constituțional la un proces echitabil.

Curtea de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și familie apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, textele de lege criticate fiind în deplină concordanță cu dispozițiile constituționale invocate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul judecătorului-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 28 alin. 1, 2 și 3 din Codul de procedură civilă, potrivit cărora: „*Nu se pot recuza judecătorii, rude sau afini ai acestora care stau în judecată ca tutor, curator, consiliu judiciar sau director al unei instituții publice sau societăți comerciale, când aceștia nu au interes personal în judecarea pricinii.*

Nu se pot recuza toți judecătorii unei instanțe sau ai unei secții a acesteia.

[...]

Pentru aceleași motive de recuzare nu se poate formula o nouă cerere împotriva aceluiași judecător.”

Autorul excepției susține că dispozițiile criticate încalcă dreptul la un proces echitabil.

Curtea s-a mai pronunțat în numeroase cazuri asupra dispozițiilor art. 28 din Codul de procedură civilă, raportate la prevederile art. 21 alin. (3) din Constituție, care consacră dreptul la un proces echitabil. Astfel, s-a reținut că instituția recuzării în procesele judiciare este justificată de imperativul asigurării unei judecăți imparțiale, în care părțile să fie protejate de posibila părtinire a judecătorului, cauzată de legătura de rudenie sau de afinitate cu una dintre părți, ori de interesul personal pe care îl are în soluționarea acelei cauze sau alte asemenea împrejurări, expres prevăzute de lege. S-a mai statuat că recuzarea nu poate fi decât individuală, și nu colectivă, și ea nu poate conduce

la împiedicarea tuturor judecătorilor unei instanțe să judece procesele cu care au fost învestiți în condițiile legii.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru juridic, stabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, de natură a preveni eventualele abuzuri și tergiversarea soluționării cauzelor deduse judecății. În același sens s-a mai pronunțat Curtea Constituțională, de exemplu, prin Decizia nr. 1.176 din 11 decembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 54 din 23 ianuarie 2008.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, atât considerentele, cât și soluția deciziei menționate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

Față de acestea, apreciem că se impune respingerea excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 alin. 1, 2 și 3 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Emil Balaure în Dosarul nr. 24.678/3/2005 al Curții de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și familie.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 20 martie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Prim-magistrat-asistent,
Claudia Miu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 318.51.29/150, fax 318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul de vânzări și informare, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 410.47.30, fax 410.77.36 și 410.47.23

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

